

Az Ön által kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítóink.

Az oldal jelenleg a következő nyelveken olvasható.

Swipe to change

francia

Öröklés

Franciaország

A tájékoztatók elkészítésében közreműködött az Európai Unió Közjegyzőseinek Tanácsa (CNUE).

1 Hogyan készül a végintézkedés (végrendelet, közös végrendelet, öröklési szerződés)?

Határon átnyúló ügy esetében a végrendelet akkor érvényes, ha megfelel a készítési helye törvényének.

Alapvető feltételek Franciaországban

A végrendeletet készítő személynek (végrendelkezőnek) beszámíthatónak kell lennie ([a Polgári Törvénykönyv 901. cikke](#)).

A végrendelkezőnek jogképesnek kell lennie ([a Polgári Törvénykönyv 902. cikke](#)).

Különös rendelkezések alkalmazandók a törvényi védelem alatt álló személyekre; így sem 16 éven aluli személy ([a Polgári Törvénykönyv 903. cikke](#)), sem gondnokság alatt álló felnőtt nem készíthet végrendeletet. A védő felügyelet (*curatelle-gondnokság*) alatt álló személy készíthet végrendeletet ([a Polgári Törvénykönyv 470. cikke](#)) a 901. cikk rendelkezéseinek megfelelően.

Formai követelmények

Franciaországban négyféle végrendeletet ismernek el:

holográf végrendelet: a végrendelkezőnek kell teljes egészében kézzel írnia, kelteznie és aláírnia ([a Polgári Törvénykönyv 970. cikke](#)).

közjegyző által nyilvántartásba vett végrendelet: két közjegyző vagy egy közjegyző és két tanú előtt kell megtenni ([a Polgári Törvénykönyv 971. cikke](#)). Ha a végrendelet két közjegyző előtt készül, a végrendelkező diktálja le nekik. Ugyanez érvényes, ha a végrendeletet csak egy közjegyző előtt teszik. A végrendeletet mindkét esetben felolvassák a végrendelkezőnek ([a Polgári Törvénykönyv 972. cikke](#)). A végrendeletet a végrendelkezőnek a közjegyző és a két tanú jelenlétében kell aláírnia ([a Polgári Törvénykönyv 973. cikke](#)), és azt aláírja a közjegyző és a tanúk is ([a Polgári Törvénykönyv 974. cikke](#)).

lepecsételt végrendelet: a végrendelkező vagy más személy által írógéppel vagy kézzel írott és a végrendelkező által aláírt végrendelet, amelyet aztán lezárva és lepecsételve bemutatnak egy közjegyzőnek két tanú jelenlétében ([a Polgári Törvénykönyv 976. cikke](#)).

nemzetközi végrendelet: a végrendelkező által a közjegyzőnek és két tanúnak bemutatott végrendelet, amelyet azok aláírnak, és amelyet ezt követően egy tanúsítványhoz csatolnak, amelyet az a közjegyző készít, akihez azt benyújtják ([az 1973. október 23-i Washingtoni Egyezmény](#)).

A végrendelkező bármikor visszavonhatja a végrendeletét a Polgári Törvénykönyv 895. cikke szerint.

Öröklési szerződések

Az öröklési szerződéseket 2007. január óta ismerik el. Ezek feljogosítják a leendő örökösöt (a gyermeket), hogy részben vagy egészben előre lemondjon az örökségről egy vagy több személy javára, akik lehetnek örökösök (testvérek vagy a leszármazottak) vagy más személyek.

Ahhoz, hogy érvényes legyen, a lemondást közokiratba kell foglalni és két közjegyző előtt kell készíteni. Az öröklés kedvezményezettjeit meg kell nevezni a szerződésben.

2 Nyilvántartásba kell-e vetetni a végintézkedést, és ha igen, hogyan?

A közjegyző minden végrendeletet, különösen a holográf végrendeletet, bejegyezhet a Végrendeletek Központi Nyilvántartásba ([Fichier central des dispositions de dernière volonté](#), FCDDV).

A közjegyző ezt a központi nyilvántartást keresheti meg bármely személy kérésére, aki bizonyítékot nyújt be az örökös vagy hagyományos jogállásáról annak a személynek a halotti bizonyítványával együtt, akinek a végrendeletét keresik.

A közjegyző által nyilvántartásba vett végrendeletek mindig bekerülnek az FCDDV-be.

3 Korlátozott-e a végintézkedési szabadság (van-e például kötelelésrész)?

A francia jog szerint csak az elhunyt leszármazottai (gyerekek, unokák stb., az elsőbbségi sorrendben), és – ha nincsenek leszármazottak – az elhunyt házastársa **jogosultak kötelelésrészre**.

A felmenők és az oldalági rokonok nem jogosultak kötelelésrészre.

A kötelelésrészre való jogok, amelyek korlátozzák a végrendelkezési szabadságot, nem haladhatják meg a hagyaték háromnegyed részét. A kötelelésrészre jogosult örökösök (jogosult örökösök – *héritiers réservataires*) csak akkor mondhatnak le a kötelelésrészről, ha lemondanak az öröklésről. Másrészt, előre lemondhatnak arról a jogról, hogy pert indítanak a túlzott mértékű ajándékozás miatti csökkentés miatt.

Így ezek az örökösök érvényesíthetik a kötelelésrészre vonatkozó jogukat ([a Polgári Törvénykönyv 721. cikke](#), [a Polgári Törvénykönyv 912. cikke](#)).

Gyermekek kötelelésrészre: a fele rész, ha az elhunytnak egy gyermeke van a halálakor, kétharmad rész, ha két gyermeket hagy hátra, és háromnegyed rész, ha három vagy több gyermeket hagy hátra ([a Polgári Törvénykönyv 913. cikke](#)).

Túlélő házastárs kötelelésrészre: a túlélő házastárs kötelelésrészre a hagyatékban levő vagyontárgyak egynegyede része ([a Polgári Törvénykönyv 914-1. cikke](#)). Ez csak akkor alkalmazandó, ha nincsenek leszármazottak vagy felmenők, és kizárólag a 2002. július 1. után megnyílt örökség esetén.

Kötelelésrészre való jog érvényesítésére irányuló eljárás

A csökkentés iránti kereset (*action en réduction*) lehetővé teszi az örökösöknek, hogy érvényesítsék a kötelelésrészre való jogukat. Így, ha egy közvetlen vagy közvetett ajándék megakadályozza egy vagy több örökös kötelelésrészét, az ajándékot a hagyaték felosztható (nem fenntartott) részéből lehet levonni ([a Polgári Törvénykönyv 920. cikke](#)).

A pert csak a jogosult örökösök indíthatják meg az örökség megnyílásától számított öt éven belül vagy az akadályozás felfedezésétől számított két éven belül ([a Polgári Törvénykönyv 921. cikke](#)).

Bármely felnőtt korú jogosult örökös előre lemondhat a jogáról, hogy csökkentés iránti keresetet indítson ([a Polgári Törvénykönyv 929. cikke](#)). A lemondást két közjegyző előtt aláírt közokiratban kell rögzíteni. Az okiratot minden egyes jogról lemondó személy külön írja alá kizárólag a közjegyzők jelenlétében. Ez pontosan meghatározza a jövőbeni jogkövetkezményeket minden egyes érintett félre.

4 Ki mennyit örököl végintézkedés hiányában?

Ha nincs végrendelet, a **törvényes öröklési rend** a francia jog szerint a következő:

ha az elhunytnek nem volt házastársa, és gyermekeket hagyott hátra, a hagyaték a leszármazókat illeti egyenlő arányban (a Polgári Törvénykönyv 734. és 735. cikke);

ha az elhunyt nőtlen/hajadon volt és nem volt gyermeke, a hagyaték az elhunyt szüleinek, testvéreinek és azok leszármazottaira száll (a Polgári Törvénykönyv 738. cikke);

ha az elhunytnek nincs testvére vagy a testvéreinek leszármazottai, az anyja és apja örökölnek, akik egyenként a hagyaték felét kapják (a Polgári Törvénykönyv 736. cikke);

ha az anya és az apa az elhunyt előtt meghaltak, az elhunyt testvérei vagy azok leszármazottai örökölnek, kivéve az egyéb rokonokat, felmenőket vagy oldalági rokonokat (a Polgári Törvénykönyv 737. cikke).

Ha az elhunyt házastársat hagyott hátra, a házassági vagyoni jogot kell rendezni az öröklési jogok rendezése előtt. A házassági kapcsolatból eredő vagyoni igények rendezését követően a következő szabályokat kell alkalmazni:

ha az elhunyt házastársat és gyermekeket hagy hátra, a házastárs választhat. Választhatja az összes meglévő vagyontárgy hasznélvezetének jogát (a használat és a hasznok szedésének jogát) vagy a vagyontárgyak egynegyedének tulajdonjogát, ha mindegyik gyermek a két házastárs gyermeke, illetve egynegyed tulajdonrészét, ha van egy vagy több gyermek, aki nem a két házastárs közös gyermeke (a Polgári Törvénykönyv 757. cikke);

ha az elhunyt házastársat és felmenőket hagy hátra, a hagyaték fele a házastársra száll, egynegyede az apára és egynegyede az anyára. Ha az egyik felmenője korábban meghalt, az ő egynegyed része a házastársra száll (a Polgári Törvénykönyv 757-1. cikke);

ha nincsenek felmenők vagy leszármazottak, az egész hagyaték a túlélő házastársra száll (a Polgári Törvénykönyv 757-2. cikke). A Polgári Törvénykönyv 757-2. cikkétől eltérően, ha nincsenek felmenők, az elhunyt testvérei vagy azok leszármazottai kapják a hagyatékban levő természetben meglévő vagyontárgyak és az elhunyt által az ő felmenőitől örökölt vagy ajándékba kapott vagyontárgyak felét. Ez a visszaszállás joga (a Polgári Törvénykönyv 757-3. cikke). Minden egyéb vagyontárgy a túlélő házastársra száll.

Bejegyzett vagy nem bejegyzett élettársak

A nem bejegyzett élettársi viszony esetében a túlélő élettársnak, illetve bejegyzett élettársi viszony esetében a túlélő élettársnak nincs törvényes joga az öröklésre. Ugyanakkor kaphatnak hagyományt.

Így a bejegyzett élettárs nem tekinthető az elhunyt örökösének. A bejegyzett élettársnak csak a családi otthonra van hasznélvezeti joga az élettársa halála után a Polgári Törvénykönyv 763. cikke szerint. Ezért ő csak akkor örököl, ha örökösként megnevezték a végrendeletben.

Ha vannak gyermekek, függetlenül attól, hogy az élettársak közös gyermekei, csak a felosztható (nem fenntartott) részből adható hagyomány az élettársnak. A hagyaték felosztható része a gyermekek száma szerint változik: a hagyaték egyharmada, ha két gyermek van, illetve egynegyede, ha három vagy több gyermek van.

Ha nincsenek gyermekek, a teljes hagyaték a túlélő élettársra vagy harmadik személyre száll, mivel nincsenek jogosult örökösök. Azonban, ha az elhunyt szülei még életben vannak, akkor kérhetik az általuk az előttük elhunyt gyermeknek adott vagyontárgyak visszaszállását, szülőnként legfeljebb a hagyaték egynegyed részéig.

5 Melyik hatóság illetékes a következőkben?

5.1 öröklési ügyek

Franciaországban az öröklési ügyekkel a közjegyzők foglalkoznak. A részvételük kötelező, ha a hagyatékban van ingatlan vagyontárgy. Nem kötelező, ha nincs ingatlanvagyon.

A közjegyző kötelező nyilatkozatban (*acte de notoriété*) rögzíti az öröklés rendjét, továbbá az ingatlanvagyonra vonatkozó igazolást, amely rögzíti az ingatlan vagyontárgy átszállását a halál után. A közjegyző segít az örökösöknek az adózási kötelezettségeikben (öröklési nyilatkozat elkészítése és benyújtása a szükséges időn belül és öröklési illeték megfizetése). Ha a vagyontárgyak jellege megengedi, és az örökösök számától és a kívánságuktól függően, a közjegyző felosztja a vagyontárgyakat az örökösök között, amiről felosztási okirat (*acte de partage*) készül.

Vita esetén az örökség megnyílásának helye szerinti kerületi bíróságnak kizárólagos anyagi és területi illetékessége van.

5.2 az örökség elfogadását vagy visszautasítását kimondó nyilatkozat átvétele

Az örökség megnyílásának helye szerinti kerületi bíróság illetékes a lemondó vagy elfogadó nyilatkozatok átvételére a hagyatékban levő vagyontárgyak nettó összegének erejéig.

Nincsen szükség különleges alaki követelményre, ha az öröklést feltétel nélkül elfogadják.

5.3 a hagyomány elfogadását vagy visszautasítását kimondó nyilatkozat átvétele

Az örökség megnyílásának helye szerinti kerületi bíróság illetékes az egyetemes hagyományról és az általános jogcím szerinti hagyományról való lemondó nyilatkozatok átvételére. A francia jog szerint az egyes hagyományokról való lemondás esetén nincs szükség nyilatkozatra.

5.4 a kötelesrész elfogadását vagy visszautasítását kimondó nyilatkozat átvétele

A francia jogban ismeretlen rendszer.

6 Az öröklés rendezésére vonatkozó, tagállami jog szerinti eljárás rövid leírása, beleértve a hagyaték felszámolását és az eszközök felosztását (indít-e például hivatalból örökösödési eljárást a bíróság vagy más illetékes hatóság)

Az öröklés a halállal nyílik meg, az elhunyt utolsó lakóhelyén.

Közvetlenül a halál után az örökösöknek **három lehetőségük van: feltétel nélkül elfogadják az öröklést; elfogadják az öröklést a vagyontárgyak nettó értékéig; vagy lemondanak az öröklésről.**

A feltétel nélküli elfogadás lehet kifejezett vagy hallgatóságos. Hallgatóságos, ha az örökösök megteszik azokat a lépéseket, amelyek szükségszerűen az elfogadás szándékát jelentik, és amelyekre csak az öröklést elfogadó örökösök jogállásuk alapján lennének jogosultak.

Az öröklés elfogadásához a vagyontárgyak nettó értékéig egy nyilatkozat kell benyújtani annak a kerületi bíróságnak a nyilvántartásába, amelynek illetékességi területén az öröklés megnyílt. A nyilatkozatot a hagyatéki leltár kíséri vagy követi. Az lehetővé teszi az örökösök számára, hogy a személyes vagyonuk ne keveredjen össze a hagyatékkal, és hogy megtartsák a hagyatékkal szemben azokat a jogokat, amelyekkel az elhunyt vagyona tekintetében korábban rendelkeztek, és hogy a hagyaték tartozásaiért csak az általuk kapott vagyon erejéig feleljenek.

Az öröklésről való lemondás nem vélelmezhető. Ahhoz, hogy harmadik felekkel szemben hatályos legyen, meg kell küldeni vagy be kell nyújtani ahhoz a bírósághoz, amelynek illetékességi területén az öröklés megnyílt.

Ezt az örökléssel kapcsolatos jogot négy hónapon belül lehet gyakorolni. Ha ezen megfontolási idő alatt az örökös nem hozott döntést, a hitelező, az örökös, az Állam vagy bármely személy, aki örökölni, ha az örökös lemondana az igényéről, jogosult követelni, hogy gyakorolja a három lehetőség egyikét. Ekkor az örökösnek két hónapon belül kell döntést hoznia, de a bíróságtól kérhet hosszabbítást. Ha nincs válasz, akkor úgy kell tekinteni, hogy feltétel nélkül elfogadta az öröklést. Ha azonban, senki sem kényszeríti az örökösöt a választásra, az legfeljebb 10 éven belül dönthet, ami után úgy lehet tekinteni, hogy hallgatóságosan elfogadta az öröklést.

A francia jogban az elv az, hogy a hagyatékot békés úton rendezzék a bíróságok nélkül. A bíróságokat csak akkor lehet felkérni a beavatkozásra, ha az örökösök nem értenek egyet.

A legtöbb hagyatékot közjegyző segítségével rendezik. Bizonyos körülmények között **azonban lehetséges a rendezés közjegyző nélkül is**, különösen akkor, ha a végrendelező vagyona *nem tartalmaz ingatlanvagyon*. Ha az örökösök közjegyzővel konzultálnak, akkor bármelyik közjegyzőt választhatják. Ha nem tudnak megegyezni a közjegyző kiválasztásában, mindegyikük a saját közjegyzőjét veheti igénybe, ha így akarják.

A közjegyző kiválasztása után a következő lépés az, hogy **meghatározzák az örökösök vagyontárgyainak összetételét, figyelemmel az elhunyt házassági vagyonjogi rendjére, a korábbi ajándékokra stb.** A figyelembe veendő hagyaték tartalmának megállapítására a közjegyző felveszi a kapcsolatot különböző szervezetekkel (biztosítók, bankok stb.), és felkéri az örökösöket, hogy gondoskodjanak az ingatlanvagyon és egyéb, a tőzsdén nem jegyzett vagyon felértékeléséről. Szükség lehet az ingóságok leltárára is. A kötelezettségeket az elhunyt tartozásainak felsorolásával határozzák meg, függetlenül attól, hogy ezek az egyszerű számlák, fizetendő adók, visszaigényelhető szociális segély, kezesség, vagy volt házastársnak járó kompenzációs kifizetés.

Közvetlenül a halált követően **az örökösök a hagyatékban levő vagyontárgyak közös tulajdonosává válnak a vagyon felosztásáig. Tulajdonostársként ugyanilyen arányban felelnek a kötelezettségekért is.** A közös tulajdonban levő vagyon eladására (arról való rendelkezésre) vonatkozó okiratról egyhangúlag kell dönteni, kivéve, ha a közös tulajdonban lévő vagyont a közös vagyon tartozásainak és terheinek kifizetése érdekében kell eladni. Ugyanakkor az adminisztratív kérdésekben a közös jogok legalább kétharmados többségével lehet dönteni. Ezen kívül minden tulajdonostárs megteheti a közös tulajdonban lévő vagyon fenntartásához szükséges lépéseket. Döntésképtelenség esetén az ügyet bíróság elé kell vinni annak érdekében, hogy pótolják a tulajdonostársak bármelyikének hozzájárulását.

A hagyatékban levő **vagyontárgyak megosztása** megszünteti a közös tulajdont. A megosztást békés úton végzik, ha a kedvezményezettek megállapodtak, illetve jogi eljárást követően a közjegyző közreműködésével, ha nem állapodtak meg. A megosztás lehet teljes vagy részleges, ha egyes vagyontárgyak továbbra is közös tulajdonban maradnak (például haszonélvezeti tulajdon).

A hagyaték rendezésének ez a végső szakasza magában foglalja a vagyontárgyak átadását az örökösöknek. Így tulajdonosi igazolásokra van szükség annak bizonyítására, hogy az örökösök a vagyon új tulajdonosai, függetlenül attól, hogy ingatlanról, polgári jogi társaságban levő részesedésről, járművekről vagy értékpapírról van szó. Ingatlan esetén az örökösöknek a tanúsítványt közzé kell tenniük az ingatlan-nyilvántartásban. Ugyanez vonatkozik a polgári jogi társaságban levő részesedésre, amelyet közzé kell tenni a kereskedelmi és cégbíróság nyilvántartásában.

7 Hogyan és mikor válik valaki örökössé, illetve hagyományossá?

A francia jogban az örökösök az elhunyt vagyonát és kötelezettségeit közvetlenül a halála után megszerezik (a Polgári Törvénykönyv 724. cikkének első bekezdése).

Egyes örökösök (jogosult örökösök és minden *ab intestato* [törvényes] örökös) jogosultak a birtoklásra (a Polgári Törvénykönyv 724. cikkének második bekezdése). Mások, különösen az Állam, kötelesek birtoklási végzést (*envoi en possession*) beszerezni (a 724. cikk harmadik bekezdése). Így a 2001. december 3-i törvény óta a hagyományosok és az egyetemes megajándékozottak formalitások nélkül lépnek birtokba a Polgári Törvénykönyv 724. cikke szerint. Ez a cikk hivatkozik az 1004. cikkre, amely a hagyomány kifizetésére vonatkozik, ha vannak örökösök, illetve 1006. cikkre, amely az automatikus birtoklási jogra vonatkozik, ha nincs örökös, továbbá az 1008. cikkre a birtoklási végzés tekintetében.

Az Államot érintő birtoklási végzés olyan esetekre vonatkozik, amikor nincs vér szerinti örökös vagy hagyományos. Az Államot az Állami Földkezelő (*Administration des domaines*) képviseli.

Az örökléshez az általános jogcím szerinti hagyományosnak és az egyetemes hagyományosnak az örökösökhöz kell fordulniuk a birtoklási jogukkal, akiktől megkapják a hagyományuk kifizetését.

Az örökség feltétel nélküli elfogadása

A feltétel nélküli elfogadás lehet kifejezett vagy hallgatólagos (a Polgári Törvénykönyv 782. cikke).

Az elfogadási szándékra utaló cselekmény, amelyet nem tehet más, mint az örökös, ily módon az elfogadásra utaló cselekmény (a Polgári Törvénykönyv 783. cikke).

A bizonyos vagyontárgy feletti rendelkezés (ingatlan, bútór értékesítése) az elfogadásra utal, mivel ezek a vagyontárgyak a hagyaték részét képezik. Az örökös által tett adminisztratív intézkedések (eltekintve az ideiglenes adminisztratív intézkedésektől és a vagyonmegőrző intézkedésektől) szintén a feltétel nélküli elfogadásra utalnak.

Elfogadás a vagyontárgyak nettó értékéig

Az örökösök nyilatkozhatnak arról a szándékukról, hogy az örökséget csak a vagyontárgyak nettó értékéig fogadják el (a Polgári Törvénykönyv 787. cikke).

Az örökösök felelnek a kötelezettségekért, de csak a hagyatékban kapott vagyon értékéig. Nyilatkozatot kell tenni és benyújtani annak a kerületi bíróságnak a nyilvántartásába, amelynek illetékességi területén az öröklés megnyílt (a Polgári Törvénykönyv 788. cikke).

A nyilatkozathoz mellékelni kell a hagyaték leltárt vagy annak követnie kell a nyilatkozatot. A leltárt közjegyző, árverező-értékbecslő (*commissaire-priseur*) vagy végrehajtó (*huissier*) állítja össze (a Polgári Törvénykönyv 789. cikke).

A leltárt a nyilatkozattól számított két hónapon belül be kell nyújtani a bírósághoz. Leltár hiányában úgy kell tekinteni, hogy az örökséget feltétel nélkül elfogadták (a Polgári Törvénykönyv 790. cikke). A leltárban a hagyaték minden tételét fel kell sorolni, az eszközöket és a kötelezettségeket egyaránt.

Lemondás

Az öröklésről mindig lehet mondani ahhoz a kerületi bírósághoz benyújtott nyilatkozattal, amelynek illetékességi területén az öröklés megnyílt. A lemondásnak kifejezettel kell lennie (a Polgári Törvénykönyv 804. cikke).

Azt az örökösöt, aki lemond az öröklésről, úgy kell tekinteni, mintha soha nem lett volna örökös.

A visszavonás visszamenőleges hatályú (a Polgári Törvénykönyv 807. cikke).

8 Felelős-e az örökös az elhunyt adósságaiért, és ha igen, milyen feltételek mellett?

Az egyetemes örökösök vagy az általános jogcím szerinti örökösök, akik feltétel nélkül elfogadják az öröklést, korlátlanul felelnek a hagyaték tartozásaiért és terheiért. Ők a hagyományba kapott pénzüsszegekkel csak a hagyatékban a tartozásokkal csökkentett értékéig felelnek (a Polgári Törvénykönyv 785. cikke).

Ha több örökös van, mindegyikük személyesen felel a hagyaték tartozásaiért és terheiért a hagyatékban kapott része erejéig (a Polgári Törvénykönyv 873. cikke).

Azok az örökösök, akik a feltétel nélküli elfogadás mellett döntöttek, korlátlanul felelnek az elhunyt tartozásaiért és költségeiért. Azonban kérelmezhetik, hogy mentesítsék őket a hagyaték tartozásaiért fennálló kötelezettségeik egésze vagy egy része alól, ha az öröklés idején nem tudhattak a kötelezettség fennállásáról, és a tartozás megfizetése súlyosan sértené a saját vagyonukat.

Ha a vagyontárgyak nettó értékéig vállalták az elfogadást, az örökösök a hagyaték tartozásaiért csak a kapott vagyon értékéig felelnek.

Azok az örökösök, aki lemondtak az öröklésről, nem felelnek a tartozásokért.

9 Milyen dokumentumokat és/vagy információkat kell benyújtani rendszerint az ingatlan bejegyzéséhez?

A Polgári Törvénykönyv 710-1. cikke alapján az ingatlan-nyilvántartási eljárásokban Franciaországban működő közjegyző által közokirati formában szerkesztett okirat, bírósági határozat vagy a közigazgatási hatóság által kibocsátott közokirat szükséges.

9.1 Kötelező vagy megkeresés alapján kötelező-e a hagyatéki gondnok kijelölése? Ha igen, milyen lépéseket kell tenni?

A francia jog nem rendelkezik megbízott bevonásáról, és az nem szükséges. Mindazonáltal lehetséges, ha ilyet a bíróság kijelöl. Az örökösök kötelesek információt szolgáltatni a földhivatalok számára, és őket a közjegyző támogatja. Az elhunyt kijelölhet egy végrendeleti végrehajtót, akinek a hatáskörét a Polgári Törvénykönyv 1025. és következő cikkei határozzák meg.

9.2 Ki jogosult végrehajtani az elhunyt végintézkedését és/vagy kezelni a hagyatékot?

Az örökösök feladata a végrendelet végrehajtása és a hagyatékek kezelése. Vita esetén az öröklés megnyíltának helye szerinti kerületi bíróság illetékes. Ebben az esetben a vitát tárgyaló bíróság kinevezhet egy megbízottat a hagyatéokra, hogy képviselje az örökösöket a ráruházott hatáskör keretein belül. A francia jog szerint más típusú felhatalmazás is létezik a hagyatékek kezelésére, különösen a posztumusz meghatalmazás, amelyben a végrendelező megbízottat jelöl ki a hagyatékek egy részének kezelésére vagy igazgatására az örökösök érdekében. További lehetőség a megbízási szerződés, amelyre a jog általános szabályai vonatoznak, végül a korábban említett bírósági felhatalmazás.

9.3 Mik a gondnok jogai?

A birtokban levő örökösök teljes jogkörrel rendelkeznek. Probléma vagy döntésképtelenség esetén az ügyet a bíróság elé lehet vinni, és egy vagyonekezelőt lehet kijelölni. Ebben az esetben a megbízott felel a hagyatékek ideiglenes szervezéséért, amennyiben egy vagy több örökös télenkedett, mulasztást követett el vagy hibázott a hagyatékek terhére. Ebben a szerepben a megbízott jogosult megőrizni, felügyelni és kezelni a hagyatékot (813-4. cikk). A ráruházott hatáskör keretein belül a megbízott eljár az összes örökös nevében a polgári és bírósági eljárásokban (Polgári Törvénykönyv 813-5. cikk).

10 Milyen dokumentumokat állítanak ki rendszerint a hagyatéki eljárás során vagy azt követően a tagállami jog szerint a kedvezményezettek jogállásának és jogainak bizonyítására? Rendelkeznek ezek bizonyító erővel?

A francia jogban a jogszabályban előírt nyilatkozat az alapja a hagyatékek közjegyző általi elrendezésének. Az öröklés a vagyon felosztásával zárul, ami megszünteti a közös tulajdont. A felosztás történhet békés úton (a Polgári Törvénykönyv 835. cikke) vagy bírósági végzéssel (a Polgári Törvénykönyv 840. cikke). Bármely örökös kérhet felosztást (a Polgári Törvénykönyv 815. cikke). Azt kezdeményezheti valamely tulajdonostárs hitelezője is (a Polgári Törvénykönyv 815-17. cikke).

A hagyatékek örökösökre való átszállását általában közokiratban rögzítik (kötelező nyilatkozat – *acte de notoriété*), amely a közjegyzőtől szerezhető be, és feltünteti az elhunyt örökösöket és az általuk örökölt hányadokat.

Így megállapítja, hogy ki jogosult örökölni.

A kötelező nyilatkozat elkészítésekor a közjegyző megidéz két tanút, akiket az örökösök állítanak. A tanúknak felnőtt és egymással nem házas személyeknek kell lenniük, akik nem rokonai az elhunytaknak, ugyanakkor jól kellett ismerniük őket.

A kötelező nyilatkozat egy közokirat.

A kötelező nyilatkozat elkészítését követően a hagyatékrendezerési eljárás végén a közjegyző elkészíti a felosztási okiratot (*acte de partage*), amely minden egyes rész tekintetében meghatározza, hogy a *végrendelező* vagyonát hogyan kell felosztani az örökösök között. Ez is egy közokirat.

Utolsó frissítés: 13/02/2017

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.